

ИСПИТНА ПИТАЊА

ИЗ ОСНОВА ЕКОНОМИЈЕ

1. Појам политичке економије
2. Зачеци економске мисли и класична политичка економија
3. Маркс и маргинализам
4. Историјска школа, Кејнс и новије школе економске мисли
5. Економија (наука или вјештина) и интердисциплинарни приступ економије
6. Политичка економија и/или економика
7. Вриједносни судови и економска теорија и вриједносни судови у економији
8. Методе друштвених наука
9. Методе истраживања у економској науци
10. Појам природних и друштвених закона
11. Поимање економских закона у економској теорији и њихова класификација
12. Карактеристике економских закона
13. Појам људских потреба и економске потребе
14. Фактори производње (средства за рад, предмети рада и рад; инути и оутпути процеса производње)
15. Закон оскудности, његове последице и закон опадајућих приноса
16. Укупни друштвени фонд фактора производње
17. Појам друштвене подјеле рада и предности друштвене подјеле рада
18. Закон сразмјерног распореда друштвеног фонда расположивих фактора производње (суштина закона, врсте и начин успостављања сразмјера)
19. Појам друштвеног производа, материјална и вриједносна структура друштвеног производа
20. Фактори који утичу на обим друштвеног производа
21. Граница производних могућности
22. Потребан производ и вишак производа
23. Појам друштвене репродукције
24. Повезаност производње, расподјеле, размјене и потрошње у процесу друштвене репродукције, врсте друштвене репродукције и њене карактеристике
25. Натурална и робна производња
26. Услови настанка робне производње и врсте робне производње
27. Појам тржишта
28. Функције тржишта
29. Појам тражње
30. Табела и крива тражње, помак криве тражње
31. Појам понуде, табела и крива понуде, помак криве понуде

32. Равнотежа понуде и тражње
33. Утицај помака криве понуде или криве тражње на равнотежну цијену
34. Цјеновна еластичност тражње
35. Еластичност тражње и укупан приход, крива тражње и еластичност тражње, фактори од којих зависи еластичност тражње
36. Други облици еластичности тражње
37. Еластичност понуде
38. Теорија радне вриједности о размјени, субјективна теорија о размјени и њихове разлике
39. Развој облика размјене
40. Настанак новца
41. Новац као мјера вриједности и средство промета
42. Новац као благо и свјетски новац
43. Метални и папирни новац, различити облици новца и количина новца у оптицају
44. Паритет валута и девизни курс
45. Настанак капитализма и његове основне карактеристике
46. Неокласично и марксистичко схватање капитала
47. Потпуна конкуренција и капитализам
48. Економски и тржини субјекти
49. Логика понашања потрошача (Укупна и маргинална корисност потрошача; упоређивање корисности различитих потрошача)
50. Утицај маргиналне корисности на тражњу, потрошачева равнотежа и тражња; потрошачев вишак
51. Предузећа у индивидуалном власништву и партнерска предузећа Корпорације и непрофитне организације
52. Обим производње предузећа, теорија производње и граничног производа
53. Економија обима и технолошке промјене
54. Појам и вријеме обрта капитала
55. Фиксни и оптицајни капитал, обртни циклус капитала
56. Појам трошкова производње
57. Фиксни, варијабилни, укупни, просјечни и гранични трошкови
58. Однос просјечних и маргиналних трошкова, трошкови производње и цијена коштања
59. Трошкови производње у дугом року, крива просјечних трошкова у дугом року
60. Фактори који утичу на величину предузећа
61. Укупан приход и укупни трошкови, маргиналан приход и маргинални трошкови
62. Профитна стопа и њене детерминанте
63. Појам, нужност и обим акумулације предузећа
64. Акумулација без технолошког прогреса, акумулација уз технолошки прогрес
65. Појам и врсте расподеле

66. Извори прихода и богатство становништва, неједнакости у расподјели прихода и богатства
67. Појам тржишта и тражња за факторима производње
68. Тражња за радом и еластичност тражње за радом
69. Понуда рада и равнотежа на тржишту рада
70. Појам и врсте незапослености и природна стопа незапослености
71. Номинална и реална најамнина, облици плаћања радне снаге
72. Равнотежа на тржишту рада и незапосленост
73. Доходак појединца и образовање, тржиште образованих радника
74. Економске посљедице синдикалне борбе за више најамнине
75. Послодавци и синдикат, нова позиција радника у предузећу
76. Појам зајмовног капитала, његова понуда и потражња
77. Камата као цијена зајмовног капитала, камата и предузетништво
78. Номинална, реална и фиксна каматна стопа
79. Физички капитал и каматна стопа
80. Инвестиције и каматна стопа, инвестиције и нето садашња вриједност
81. Различите теорије о профиту
82. Банке
83. Банкарски систем, количина новца у оптицају, централна банка и монетарни систем
84. Појам природних ресурса
85. Понуда и тражња за земљом, рента као цијена употребе земље
86. Карактеристике расподјеле у пољопривреди и начин формирања цијена пољопривредних производа
87. Диференцијална рента I (квалитет земљишта као извод диференцијалне ренте I; удаљеност парцеле и диференцијална рента I)
88. Диференцијална рента II
89. Монополска, градска и шумска рента
90. Цијена земље
91. Државна интервенција у пољопривреди, разлози и облици интервенције
92. Појам трговачког капитала, трговачки профит и трошкови промета
93. Расподјела профита између различитих грана трговине
94. Расподјела профита између различитих предузећа исте гране трговине
95. Настанак, појам и карактеристике акцијског капитала
96. Дивиденда, номинална вриједност акције и њена продајна цијена, обрт акцијског капитала
97. Врсте хартија од вриједности, тржиште хартија од вриједности
98. Поремећај на берзи акција, послови на берзи акција
99. Појам монопола, фактори који доводе до настанка монопола и монополске цијене и монополски профит
100. Олигопол и монополистичка конкуренција

101. Различите тржишне структуре и њихове карактеристике, карактеристике тржишне структуре савременог капитализма
102. Функције државе у привреди и државни расходи
103. Врсте пореза и принципи опорезивања
104. Законска дјелатност државе, циљеви државне интервенције
105. Раст улоге државе
106. Јавна добра и појам екстерналија
107. Методе контроле екстерналија (оптималан обим производње уз екстерне трошкове; приватна својина и екстерналије; опорезивање и екстерналије; законско регулисање екстерналија)
108. Јавни избор (политичко тржиште; понашање политичара и гласача; понашање бирократа)
109. Индустијска политика
110. Државни сектор и његово понашање (појам и разлози настанка државног сектора; инвестиционе одлуке у државном сектору; ефикасност државног сектора)
111. Регионална економска политика
112. Државне мјере против незапослености, приватни и друштвени трошкови незапослености
113. Појам економског раста, економски песимизам и економски раст (раст становништва и недовољан обим инвестиција; нестанак предузетника; раст бирократије; стагнација тражње; природне границе економског раста)
114. Економски оптимизам и економски раст (критика песимизма; разлози за оптимизам); Стратегија подстицања економског раста (обезбјеђење потребног нивоа потрошње; усклађени раст или раст кључних области)
115. Могући поремећаји у функционисању привреде
116. Фазе кризног циклуса
117. Основна обиљежја економске кризе 29-33 и основна обиљежја цикличних кретања у савременом капитализму
118. Антициклична политика државе
119. Значај спољне трговине
120. Економски разлози јачања спољне трговине, мотиви државног подстицања спољне размјене
121. Фактори који ограничавају међународну размјену и разлози за ограничавање међународне размјене
122. Појам и економске карактеристике мултинационалних компаније
123. Ефекти мултинационалних компанија на националну привреду